

Norges delegasjon
til den europeiske union

ØKONOMINYTT

Nummer 2, 2020

*Nyhetsbrev fra finansrådene ved
Norges delegasjon til EU*

I denne utgaven kan du lese om:

- Møter under det tyske formannskapet andre halvår 2020
- Resultater fra det kroatisk formannskapet første halvår 2020
- Arbeidsprogrammet for det tyske formannskapet i EU
- EUs langtidsbudsjett og Next Generation EU
- Oppdatering om saker på finansmarkedsområdet
- Oppdatering om saker på skatteområdet
- Nytt fra Eurogruppen
- Oppdatering om europeisk økonomi, statistikk og indikatorer

Møter under det tyske formannskapet andre halvdel 2020 (Møter gjennomført på videokonferanse anses av Rådet som uformelle)

Eurogruppen og ECOFIN:

9. og 10. juli

Pressemeldinger og relevante dokumenter fra *videokonferanse* i ECOFIN er publisert på Rådets [møteside](#).
Informasjon fra videokonferanse i Eurogruppen finnes på denne [siden](#).

11.-12. september

Informasjon fra uformelt møte i ECOFIN vil komme på denne [siden](#).

5. og 6. oktober

Informasjon fra møte i ECOFIN vil bli publisert på Rådets [møteside](#). Informasjon fra møte i Eurogruppen vil komme på denne [siden](#).

3. og 4. november

Informasjon fra møte i ECOFIN vil bli publisert på Rådets [møteside](#). Informasjon fra møte i Eurogruppen vil komme på denne [siden](#).

30. november og 1. desember

Informasjon fra møte i ECOFIN vil komme på Rådets [møteside](#). Informasjon fra møte i Eurogruppen vil komme på denne [siden](#).

17. desember

Informasjon fra møte i ECOFIN vil bli publisert på denne [siden](#).

Kan bli endringer som følge av Covid19

Møter i Det europeiske råd i andre halvdel 2020

17.-18. juli

Informasjon fra møte i Det europeiske råd er publisert [her](#).

15.-16. oktober

Informasjon fra møte i Det europeiske råd vil komme på denne [siden](#).

10.-11. desember

Informasjon fra møte i Det europeiske råd vil bli publisert [her](#).

Resultater fra møter under det kroatiske formannskapet første halvår 2020

Eurogruppen og ECOFIN:

20. og 21. januar

Pressemeldinger og relevante dokumenter fra ECOFIN er publisert på Rådets [møteside](#).
Informasjon fra møte i Eurogruppen finnes på denne [siden](#).

17. og 18. februar

Pressemeldinger og relevante dokumenter fra ECOFIN er publisert på Rådets [møteside](#).
Informasjon fra møte i Eurogruppen finnes på denne [siden](#).

16. mars

Informasjon fra *videokonferanse* i Eurogruppen finnes på denne [siden](#).

23. og 24. mars

Informasjon fra *videokonferanse* i ECOFIN finnes på Rådets [møteside](#). Informasjon fra videokonferanse i Eurogruppen finnes på denne [siden](#).

7.-9. april

Informasjon fra *videokonferanse* i Eurogruppen finnes på denne [siden](#).

16. april

Informasjon fra *videokonferanse* i ECOFIN finnes på Rådets [møteside](#).

8. mai

Informasjon fra videokonferanse i Eurogruppen er publisert på denne [siden](#).

9. juni

Informasjon fra videokonferanse i ECOFIN finnes på Rådets [møteside](#).

11. juni

Informasjon for Eurogruppen finnes på denne [siden](#).

Møter i Det europeiske råd i første halvdel 2020:

20. -21. februar

Informasjon fra møte i Det europeiske råd kan leses [her](#).

10. mars

Informasjon fra *videokonferanse* i Det europeiske råd kan leses [her](#).

17. mars

Informasjon fra *videokonferanse* i Det europeiske råd kan leses [her](#).

26. mars

Informasjon fra *videokonferanse* i Det europeiske råd kan leses [her](#).

23. april

Informasjon fra *videokonferanse* i Det europeiske råd kan leses [her](#).

19. juni

Informasjon fra videokonferanse i Det europeiske råd kan leses [her](#).

Arbeidsprogrammet for det tyske formannskapet

Tysklands finansminister, Olaf Scholz snakker med pressen i forbindelse med ECOFIN-møtet 10. juli 2020. ©European Union 2020

Tyskland har rådsformannskapet i EU i andre halvdel 2020. Hjemmesiden for det tyske formannskapet er tilgjengelig [her](#). Rådet har også en felles side for hvert av formannskapene som er tilgjengelig [her](#).

Tyskland har «Together for Europe`s recovery» som motto for sitt formannskap. Sentralt står håndteringen av Covid-19. I dette ligger både pandemibekjempelsen, gjenoppbyggingen av økonomien og styrking av det sosiale samholdet i Europa. En prioritert oppgave vil være ferdigstilling av EUs langtidsbudsjett (MFF2021-2027).

[Formannskapsprogrammet](#) er bygget opp rundt disse overskriftene:

- Overvinne Covid-19 pandemien, herunder økonomisk gjenoppbygging
- Et sterkere og mer innovativt Europa
- Et rettferdig Europa
- Et bærekraftig Europa
- Et sikkert Europa med felles verdier
- Et sterkt Europa i verden

Arbeidsprogrammet om gjenreisning av europeisk økonomi etter Covid19

Et av de mest fremtredende punktene i det tyske arbeidsprogrammet er arbeidet med å få europeisk økonomi på fote etter Covid19. Innledningsvis er det presisert at *“We will place measures to overcome the social and economic consequences of the COVID-19 pandemic at the centre of our efforts.”*

I programmet er det flere steder understreket at arbeidet med å styrke europeisk økonomi skal skje innenfor rammen av sosial inkludering på tvers av unionen, et mer digitalisert samfunn og med utgangspunkt i målsetting om et klimanøytralt EU i tråd med målene i Paris-avtalen. Arbeidsprogrammet setter derfor arbeidet med økonomi inn i rammen av Green Deal.

Det er lagt stor vekt på at en styrking av det indre marked er nøkkelen til økonomisk gjenreisning. Det tyske formannskapet vil ifølge programmet ta utgangspunkt i behovet for å styrke motstandsdyktigheten og konkurransedyktigheten til europeiske bedrifter. Hensynet til små og mellomstore bedrifter er særskilt vektlagt. I programmet er det også lagt vekt på å beskytte foretak i det indre marked mot forstyrrelser forårsaket av statskontrollerte eller subsidierte foretak fra tredjeland.

For det som gjelder budsjett disiplinen i medlemslandene er det lagt stor vekt på at gjelds- og underskuddnivåene må begrenses så raskt som mulig for å sikre stabilitet, motstandsdyktighet og vekstmuligheter i den økonomiske og monetære union (ØMU). Arbeidsprogrammet peker på at den pågående revisjonen av Stabilitets- og vekstpakten må legge vekt på sunne statsfinanser for at man også i fremtiden skal ha manøvreringsrom i krisesituasjoner.

Arbeidsprogrammet legger også stor vekt på å få arbeidsmarkedet tilbake i en sunn stand. En overordnet målsetting for den tyske formannsperioden er å unngå forstyrrelser i arbeidsmarkedet på grunn av ytre sjokk og å styrke de sosiale beskyttelsesmekanismene. Det legges derfor vekt på å fremforhandle en ordning for minimum lønnsbeskyttelse gjennom Kommisjonens forslag om en europeisk ordning for gjenforsikring av arbeidsledighetstrygd.

Arbeidsprogrammet om finansmarkedene

På finansmarkedsområdet fremhever arbeidsprogrammet primært kapitalmarkedsunionen, bankunionen og digitalisering.

For det første er det lagt vekt på å styrke kapitalmarkedsunionen for å styrke evnen til finansiering gjennom kapitalmarkedet, ytterligere øke integreringen av det europeiske kapitalmarkedet og å gjøre det mer konkurransedyktig internasjonalt. Ved å styrke kapitalmarkedsunionen ønsker det tyske formannskapet å bedre tilgangen til finansiering for realøkonomien og øke evnen til strategiske investeringer.

Parallelt gis det støtte til videre utvikling av bankunionen med sikte på å ivareta og styrke finansiell stabilitet.

Videre er det lagt vekt på digitalisering av den finansielle tjenestesektoren og mulighetsrommet dette skaper for nye forretningsmodeller, produkter og tilbydere. Det legges imidlertid vekt på at digitalisering vil skape en dyptgående endring av finansmarkedet som kan lede til nye risikoer. Derfor vil nytt regelverk være nødvendig. Det tyske formannskapet ønsker å skape en digital finansmarkedsunion og å fjerne eksisterende barrierer for grensekryssende tilbud av digitale finansielle tjenester. Dette mener formannskapet er nødvendig for å forbli konkurransedyktig internasjonalt. Det tyske formannskapet vil derfor støtte Kommisjonens arbeid med en digital finansmarkedsstrategi, samt regulatoriske forslag knyttet til kryptoaktiva.

Arbeidsprogrammet om skatteområdet

I programmet er understreket betydningen av å føre en moderne skattepolitikk og det er videre uttalt:

«The tax burden must be distributed fairly and transparently to this end. The OECD is currently drafting reform proposals that are intended to address in an effective manner the tax challenges arising from the digital transformation and which comprise the introduction of a minimum global effective tax rate. Following the conclusion of negotiations, we want to press ahead with implementing the results in the EU. We are also committed to the introduction of a financial transaction tax at European level. The increasing mobility of citizens, businesses and wealth requires Member States' tax authorities to work together in order to simplify taxation. It is with this in mind that we want to revise the directive on administrative cooperation in the field of taxation. One of the aims behind this is to tackle tax evasion in an effective manner.»

Arbeidet med EUs langtidsbudsjett (MFF2021-27) og Next Generation EU

Skrevet av Bjarne Stakkestad, Finansdepartementet.

Eurogruppen diskuterte den økonomiske situasjonen og politiske tiltak for Europeisk gjenreising under en videokonferanse den 11. juni. ©European Union 2020

EUs toppledere kom under et ekstraordinært toppmøte 17.-21. juli til enighet om EUs langtidsbudsjett for perioden 2021-27 (MFF2021-27) på 1074,3 mrd. euro (forpliktelsesbevilgninger) og en gjenoppbyggingspakke på 750 mrd. euro. Gjenoppbyggingspakken skal finansieres ved låneopptak i kapitalmarkedene. Lånet vil tas opp av Europakommisjonen, på vegne av EU. Rammene i MFF-en er klart lavere enn foreslått av Europakommisjonen og enda lengre fra Europaparlamentets innstilling.

Gjenoppbyggingspakken, som er en nyskapning i EU-samarbeidet, skal dels gis som tilskudd og dels som lån til EU-landene. Mesteparten vil gå til de mest kriserammede medlemslandene. For å kunne få støtte stilles det krav om at medlemsland utarbeider en gjenoppbyggingsplan med reformer og investeringer som må godkjennes av Kommisjonen. For å få planen godkjent må tiltakene blant annet bidra til å styrke landets vekstpotensial, jobbskaping og økonomisk og sosial robusthet. I tillegg må tiltakene bidra til å dempe de økonomiske og sosiale konsekvensene av koronakrisen, og bidra til å styrke økonomisk, sosial

og geografisk samhörighet. Det er også et krav at gjenoppbyggingsplanen skal bidra effektivt til grønn og digital omstilling.

Generelt

Basert på foreløpige forhandlinger blant EUs toppledere i 2019 og tidligere i 2020 fremmet Europakommisjonen 28. mai 2020 et revidert forslag til MFF2021-27 (EUs langtidsbudsjett for perioden 2021-27) og en gjenoppbyggingspakke.

EUs toppledere kom under det ekstraordinære toppmøtet 17.-21. juli til enighet om MFF2021-27 på 1074,3 mrd. euro (forpliktelsesbevilgninger) og en gjenoppbyggingspakke for 2021-23 på 750 mrd. euro. Alt i 2018-prisnivå. Opplegget avviker til dels markert fra Kommisjonens reviderte forslag, se nærmere omtale under.

EUs toppledere godkjente i april i år tiltak på fellesskapsnivå i form av lån på 540 mrd. euro for å håndtere den akutte helsekrisen for medlemsstater, arbeidstakere og bedrifter¹.

Til sammen er det dermed enighet om 2364 mrd. euro i tiltak på fellesskapsnivå, hvorav 1290 mrd. er til krise- og gjenoppbyggingstiltak. Krise- og gjenoppbyggingstiltakene utgjør til sammen om lag 9 pst. av EU-landenes BNP. I tillegg kommer storstilte nasjonale rednings- og oppbyggingspakker i medlemslandene samt omfattende sentralbanktiltak.

EU-topplederne er enige om at 30 pst. av bevilgningene under MFF2021-27 og Next Generation EU (NGEU) skal gå til klimarelevante tiltak. Dette er opp fra 20 pst. i inneværende langtidsbudsjett (MFF2014-20). Samtidig er det lagt opp til en sterk kobling mellom EUs utslippsmål for 2030 og 2050 (klimanøytralitet) og nasjonale gjennomføringsplaner.

I denne oversikten er det lagt mest vekt på å omtale gjenoppbyggingspakken på 750 mrd. euro ettersom den er en nyskapning i EU-sammenheng.

MFF2021-27

EU-lederne vedtok Rådets forslag til «ordinært langtidsbudsjett» med en øvre ramme for Kommisjonen til å inngå avtaler om forpliktelser (forpliktelsesbevilgninger) på 1074,3 mrd. euro og en øvre ramme for utbetalinger på 1061,06 mrd. euro. Forpliktelsesbevilgningene utgjør 1,054 pst. av EU-landenes BNI før koronapandemien.

Europakommisjonens opprinnelige forslag fra mai 2018 hadde lagt opp til forpliktelsesbevilgninger på 1135 mrd. euro.

---

¹ Krisepakken besto av følgende elementer:

- En kredittlinje på 240 mrd. euro til eurolandene fra den europeiske stabiliseringsmekanismen ESM (euroområdet krisefinansieringsmekanisme).
- Den europeiske investeringsbanken (EIB) skal kunne etablere et fond som kan garantere for opptil 200 mrd. euro i lån til bedrifter i likviditetsvansker i hele EU.
- 100 mrd. euro i lån til en midlertidig arbeidsledighetsforsikring (SURE) for de hardest pressede nasjonale ordningene under den akutte koronakrisen. Det skal her kun kunne gis lån til medlemslandenes ledighetsordninger, ikke direkte til bedrifter.

MFF2021-27 er i absolutte beløp (2018-priser) lavere enn MFF2014-20, men utgjør en høyere andel av medlemslandenes BNI etter Storbritannias uttrede (1,054 av EU27s BNI vs. 1,03 pst. av EU28s BNI).

Fordelingen på de ulike hovedkategoriene for utgifter fremgår av nedenstående tabell.

Utgiftsområdene MFF 2021-27	Mrd. euro 2021-27
Samhørighet, robusthet og verdier	377,8
Landbrukspolitikk og miljø	356,4
Indre marked, innovasjon og digitalisering	132,8
Naboskap og omverden	98,4
Administrasjon og forvaltning	73,1
Migrasjon og grenseforvaltning	22,7
Sikkerhet og forsvar	13,2
SUM	1074,3

Kilde: Det europeiske råd

Det er vanskelig å foreta en sammenligning av rammene for utgiftsområdene med MFF2014-20 ettersom forslaget for neste periode for en del har en annen inndeling. Men det synes klart at den relative nedgangen de siste MFF-ene for de to største aktivitetene har stanset opp.

Europaparlamentet må gi sitt samtykke (godta eller forkaste) til medlemslandenes forslag før langtidsbudsjettet 2021-27 er endelig vedtatt. De første reaksjonene fra Parlamentet har vært kritiske til opplegget fra stats- og regjeringssjefene.

Gjenoppbyggingspakken

Inspirert av et fransk-tysk initiativ fremmet Europakommisjonen i mai i år forslag til en midlertidig lånefinansiert budsjettstyrking på 750 mrd. euro for å gjenreise europeisk økonomi samtidig som den vris i grønn og digital retning. Pakken på 750 mrd. euro omtales som «Next Generation EU» = NGEU.

Etter vanskelige og langdryge forhandlinger (nest lengste toppmøtet i EUs historie) i perioden 17.-21. juli kom Det europeiske råd frem til en pakke i samme størrelsesorden som foreslått, men som avviker på en rekke punkter fra Kommisjonens forslag.

Topplederne kom til enighet om at av totalrammen på 750 mrd. euro skal maksimalt 390 mrd. euro komme i form av tilskudd, mens inntil 360 mrd. euro ytes som lån på gunstige betingelser. Det vil bli anledning til å inngå forpliktelser om bruk av midler til ut 2023 og siste utbetaling må skje innen utgangen av 2026. Både beløpet som kan medgå til direkte tilskudd og forplikelsesperioden er redusert sammenlignet med Kommisjonens forslag, som var hhv. 500 mrd. euro og for perioden 2021-24. Også kriteriene for å kunne motta støtte ble endret av EU-topplederne, jf. omtale nedenfor.

Lånene vil bli betjent av vedkommende medlemsland, mens tilskuddene foreslås rentebelastet og tilbakebetalt iht. vanlige budsjettfordelingsnøkler.

Elementene i pakken er som følger:

Koronapakken utgiftsområder	Sum (mrd. euro)
Økonomisk gjenvinning og robusthet	672,5
React-EU (tiltak i mest koronakriserammede regioner)	47,5
Fondet for rettferdig klimaomstilling	10
Landsbygdetutvikling	7,5
InvestEU (investeringsstøtte)	5,6
Horisont Europa (forskning)	5
RescEU (til beredskapslager for medisinsk utstyr)	1,9

Kilde: Det europeiske råd

Det viktigste enkeltelementet i NGEU er etableringen av et nytt verktøy for gjenvinning og robust økonomi (Recovery and Resilience Facility = RRF) gjennom økte offentlige investeringer og strukturreformer, som vil legge beslag på 672,5 mrd. euro av pakken på 750 mrd. euro.

70 pst. av RRF skal forpliktes i 2021 og 2022, basert på medlemslandenes folketall, arbeidsledighetsnivået (sammenlignet med EU-gjennomsnittet) i perioden 2015-19 og BNP per innbygger. Ved fordelingen av de resterende 30 pst. av beløpet, som skal forpliktes i 2023, skal støtten baseres på BNP-tap i 2020 og akkumulert BNP-tap i 2020-21. Dette er endret fra Kommisjonens opplegg, som hadde samme tildelingskriterier som for 2021-22 for hele perioden.

Samtlige medlemsland kan motta støtte fra RRF. Beregninger som er gjort viser at Italia og Spania til sammen vil kunne motta om lag 40 pst. av samlede utbetalinger under ordningen.

For å motta støtte må vedkommende land utarbeide en gjenoppbyggingsplan til Kommisjonen med konkrete forslag til reformer og investeringer som det søkes økonomisk støtte til.

Kommisjonen skal vurdere medlemslandenes planer innen to måneder etter at søknad er mottatt. Denne vurderingen skal deretter godkjennes av Rådet, helst innen fire uker.

Kriteriene for godkjenning av medlemslandenes reform- og investeringsplaner er som følger:

1. Planene må være konsistente med landspesifikke anbefalinger om den økonomiske politikken (gitt av Rådet som ledd i det europeiske semesteret).
2. Tiltakene må bidra til å styrke vekstpotensialet, jobbskapingen og til medlemslandenes økonomiske og sosiale robusthet, samt å dempe de økonomiske og sosiale konsekvensene av koronakrisen og bidra til å styrke økonomisk, sosial og geografisk samholdighet.
3. Tiltakene må bidra effektivt til grønn og digital omstilling (jf. tiltak og planer tidligere presentert gjennom «European Green Deal»).

Utbetaling gjennom ordningen skal baseres på at vedkommende medlemsland oppfyller avtalte milepæler og mål. Finansministrenes embetsmannskomiteé, Den økonomiske og finansielle komiteen (EFC), skal uttale seg om milepælene og målene er nådd. Dersom det

(mot formodning) ikke er enstemmighet i komiteen om dette, skal saken løftes til Det europeiske råd.

Flere av de øvrige elementene i gjenoppbyggingspakken, som React-EU, Horisont Europa, landsbygddutvikling, kommer i tillegg til bevilgninger til samme formål under det ordinære langtidsbudsjettet.

Kommisjonspresident Ursula von der Leyen uttalte under pressekonferansen etter toppmøtet at budsjettet var historisk, det vil markant styrke gjennomføring av det grønne skiftet, akselerere digitaliseringen, nasjonale reformer vil bli fremmet og Kommisjonen har blitt gitt tilliten til å gjennomføre den store krisepakken. Videre at mye arbeid gjenstår, med blant annet å omsette enigheten i rettslige tekster, og at Europaparlamentet må gi sin tilslutning.

Finansieringen av MFF2021-27 og NGEU

MFF2021-27 vil fortsatt i all hovedsak bli finansiert ved BNI-bidrag fra medlemslandene. Andre tradisjonelle inntekter er tollinntekter og en andel av det harmoniserte momsgrunnlaget. Som en del av toppmøteavtalen ble det også vedtatt en ny inntektskilde fra medlemslandene basert på ikke-materialgjenvunnet avfall fra plastemballasje, som gjøres gjeldende fra 1.1.2021 (0,80 euro per kilo).

Fellesskapslånet for å finansiere NGEU vil bli tatt opp i kapitalmarkedene av Kommisjonen, på vegne av EU. Dette er første gangen Kommisjonen gis anledning til å ta opp et større lån. Ingen nye lån til NGEU skal tas opp etter utgangen av 2026. Lånene skal tilbakebetales i perioden 2028-58, og vil bli nedbetalt av medlemslandene etter reglene for BNI-bidrag. For å finansiere kostnadene ved lånet og nedbetalingen har Det europeiske råd vedtatt å øke inntektstaket for Kommisjonen (de såkalte egne inntekter) fra 1,40 pst., som blir brukt til å finansiere MFF-en, til 2,0 pst. av medlemslandenes samlede BNI.

For å få de nøkterne medlemslandene – Danmark, Nederland, Sverige og Østerrike – med på en avtale som innebar tilskudd (og ikke lån) til medlemsland utover det normale langtidsbudsjettet, fikk disse betydelig større rabatter på innbetalinger til MFF enn det formannen for Det europeiske råd hadde lagt opp til. Tyskland, som også har rabatt, hadde ikke bedt om en slik økning. Rabattene er også større enn i inneværende MFF.

Rabatt	Rådsresidentens forslag	Sluttresultatet
Danmark	EUR 197 mill.	EUR 377 mill.
Tyskland	EUR 3 671 mill.	EUR 3 671 mill.
Nederland	EUR 1 576 mill.	EUR 1 921 mill.
Østerrike	EUR 237 mill.	EUR 565 mill.
Sverige	EUR 798 mill.	EUR 1 069 mill.

Kilde: Det europeiske råd

Det europeiske råd ba i konklusjonene om at Kommisjonen i løpet av første halvår 2021 fremmer konkrete forslag om en mekanisme (avgift) for å justere for lavere karbonskatter i

tredjeland (carbon border adjustment mechanism) og en avgift på digitale tjenester med sikte på innføring senest fra 1. januar 2023. Kommisjonen bes også om å fremme forslag om revisjon av EUs klimavotesystem (ETS), herunder vurdere muligheten for å inkludere luft- og skipsfart. I løpet av MFF2021-27-perioden vil EU arbeide med sikte på å innføre også andre inntektskilder, som kan omfatte en skatt på finanstransaksjoner (FTT).

Inntektene fra nye inntektskilder vedtatt etter 2021 vil bli brukt til tidlig nedbetaling av NGEU-lånene.

Finansmarkedene

Det norske finansmarkedet er en integrert del av det indre marked i EU/EØS. Tilgangen til det indre marked er viktig for norsk finansnæring og for norsk økonomi, blant annet for å legge til rette for markedstilgang for norske foretak i EØS-området, og for effektiv innhenting av kapital til norske bedrifter. Det felles regelverket på finansmarkedsområdet som vedtas i EU og som skal gjelde i hele det indre marked, er normalt EØS-relevant. Det betyr at ferdig vedtatte rettsakter i EU innlemmes i EØS-avtalen ved beslutning i EØS-komiteen, og blir deretter gjennomført i norsk rett.

Norge har gjennom EØS-avtalen tilgang til arbeidet med å utarbeide nytt regelverk i EU, blant annet gjennom deltakelse i ekspertgrupper under Europakommisjonen. Det gjelder både innen finansielle tjenester, revisjon og regnskap. Ved EØS-tilslutningen til de europeiske finanstilsynsbyråene ble Finanstilsynet medlem i henholdsvis EBA (banktilsynet), ESMA (verdipapirtilsynet) og EIOPA (forsikringstilsynet), og deltar slik i utredninger og drøftinger som er med på å legge grunnlaget for det videre regelverksarbeidet i EU. Norge kan i tillegg bilateralt eller sammen med de to andre EØS/EFTA-statene komme med felles høringsuttalelser til nye regelverksforslag. Jo tidligere og mer konkret Norge kommer inn i lovgivningsprosessene som leder til EU/EØS-regelverk, jo mer effektivt er arbeidet med å ivareta norske interesser.

Regelverk som er vedtatt i EU første halvår 2020

Bærekraftig finans – taksonomiforordningen

Forordning (EU) 2020/852 om etableringen av et rammeverk for å legge til rette for bærekraftige investeringer ble publisert 22. juni 2020. Forordningen er omtalt i tidligere Økonominytt, mens den var på forslagsstadiet. Den vedtatte forordningen er del av en større pakke med regelverk som skal bidra til at investeringer i større grad skjer i prosjekter som understøtte Kommisjonens overordnede vekststrategi, Green Deal.

Ved forordningen gis et nytt rammeregulativ med definisjonskriterier for hva som utgjør bærekraftige næringsaktiviteter i investeringsøyemed (taksonomiregelverket). Den politiske forhandlingen om regelverket ble ferdigstilt i desember 2019.

Kommisjonen er i ferd med å utarbeide delegerede rettsakter som skal gi de nærmere grenseverdiene for at ulike typer næringsaktiviteter kan merkes som bærekraftig i investeringsøyemed. Dette arbeidet bygger på rapporten til Kommisjonens tekniske ekspertgruppe som ble publisert i mars 2020 og planlegges ferdigstilt i løpet av 2020.

Kommisjonens arbeid med bærekraftig finans er nærmere beskrevet [her](#).

Endringer i kapitalkravsregelverket – «Covid quick fix»

Forordning (EU) 2020/873 ble vedtatt i juni 2020. Formålet med forordningen er å gi lettelse i kravene under CRR I og II som følge av behov utløst av Covid19. Målet er at bankene skal

kunne opprettholde utlån til bedrifter og forbrukere. Blant tiltakene forordningen innfører er endringer i kravene til reservekapital bankene må ha for misligholdte lån når disse er understøttet av statlige garantier, endringer i enkelte regnskapsstandarder og lettelser i kapitalkravet for banker som har obligasjoner denominert i euro i porteføljen og som ikke har hjemstat i et euroland.

Nye initiativ på finansmarkedsområdet

Valdis Dombrovskis, EU-kommisær for en økonomi som virker for folk. ©European Union 2020

Etter at Ursula von der Leyens Kommisjon tiltrådte er det lagt ut flere høringer på finansmarkedsområdet. Høringene er i tråd med det som er varslet i Kommisjonens arbeidsprogram for 2020. Parallelt med høringene fra Kommisjonen pågår en rekke høringer i henholdsvis EBA, ESMA og EIOPA som siden spiller inn i Kommisjonens arbeid. Høringene i EBA, ESMA og EIOPA dekker også arbeid med delegerte rettsakter. For disse høringene henvises til hjemmesiden for EBA, ESMA og EIOPA, samt Finanstilsynets hjemmeside hvor disse publiseres. En full oversikt over pågående høringer i EU på bank og finansområdet er tilgjengelig [her](#).

Nedenfor følger en oversikt over noen sentrale høringer og forslag som er presentert mellom januar og august 2020.

Revisjon av verdipapirregelverket (forordning (EU) 600/2014 (MiFIR) og direktiv 2014/65/EU (MiFID II)).

Høringsfristen løp ut 18. mai 2020. Høringen inneholdt tre hoveddeler som av Kommisjonen beskrives slik *“The first section aims to gather views from all stakeholders on the experience of two years of application of MiFID II/MiFIR. In particular, it will gather feedback from stakeholders on whether a targeted review of MiFID II/MiFIR with an ambitious timeline would be appropriate to address the most urgent shortcomings. The second section will seek views of stakeholders on technical aspects of the current MiFID II/MiFIR regime. It will allow the Commission to assess the impact of possible changes to EU legislation on the basis of proposals already put forward by stakeholders in the context of previous public consultations and studies and in the context of exchanges with experts. The third section invites stakeholders to indicate any further regulatory aspects or identified issues not mentioned in the first and second sections.”* Høringsdokumentene er tilgjengelig [her](#).

Oppfølgingen av høringen var opprinnelig planlagt som en full revisjon av MiFID II og MiFIR med forslag fra Kommisjonen i løpet av 2020, men vil nå bli delt opp i flere deler som følge av Covid 19. En første pakke med forslag som dekker mer enn bare MiFID II og som skal håndtere umiddelbare effekter som følge av Covid 19, ble presentert 24 juli 2020. Det gjelder

- *MIFID II*, COM (2020) 280, Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2014/65/EU as regards information requirements, product governance and position limits to help the recovery from the COVID-19 pandemic. Kommisjonen foreslår med dette en del justeringer i den eksisterende MiFID II. Les forslaget [her](#).
- *Prospektforordningen*, COM (2020) 281, Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2017/1129 as regards the EU Recovery prospectus and targeted adjustments for financial intermediaries to help the recovery from the COVID-19 pandemic. Kommisjonen foreslår med dette enkelte endringer i prospektforordningen. Les forslaget [her](#).
- *Verdipapiriseringsforordningen*, COM (2020) 282, Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2017/2402 laying down a general framework for securitisation and creating a specific framework for simple, transparent and standardised securitisation to help the recovery from the COVID-19 pandemic. Kommisjonen foreslår med dette enkelte endringer i verdipapiriseringsforordningen. Les forslaget [her](#).
- *CRR endringer som gjelder verdipapirisering*, COM (2020) 283, Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) No 575/2013 as regards adjustments to the securitisation framework to support the economic recovery in response to the COVID-19 pandemic. Kommisjonen foreslår med dette endringer i kapitalkravsforordningen for å legge til rette for verdipapirisering i kjølvannet av Covid19. Les forslaget [her](#).

- *Referanseverdiforordningen*, COM (2020) 337 Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2016/1011 as regards the exemption of certain third country foreign exchange benchmarks and the designation of replacement benchmarks for certain benchmarks in cessation. Kommisjonen foreslår med dette blant annet endringer for å hensynta at Libor skal erstattes. Les forslaget [her](#).

Den mer langsiktige revisjonen av MiFID II og MiFIR forventes å bli presentert i løpet av 2021.

En ny handlingsplan for arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering.

Handlingsplanen ble vedtatt av Kommisjonen 7. mai. Parallelt med fremleggelsen av handlingsplanen ble det sendt ut en høring. Fristen for å gi innspill var 26. august 2020. Det er forventet at handlingsplanen følges opp med regelverksforslag i 2021. Handlingsplanen mot hvitvasking og terrorfinansiering bygger på seks pilarer

- Sikre effektiv gjennomføring av eksisterende regelverk
- Etablere et felleseuropeisk regelverk (a single EU rulebook)
- Etablere tilsynsmekanismer på EU-nivå
- Etablere en støtte- og samarbeidsmekanisme for de finansielle etterretningseenhetene i det enkelte medlemsland (FIU)
- Bedre bruken av informasjon for strafferettslig håndheving
- Styrke EUs rolle i det internasjonale arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering

Revisjon av soliditetsregelverket for forsikringsselskaper, Solvens II.

Kommisjonen har sendt en del spørsmål på høring med frist for innspill 21. oktober 2020. Det europeiske forsikringstilsynet (EIOPA) skulle ha levert en rapport om revisjonen til Kommisjonen i juni 2020, men denne er forsinket som følge av Covid19. Kommisjonen skriver om høringen *“In parallel to EIOPA’s work on the review, the European Commission intends to collect feedback from a wider audience, including policyholders, consumer associations, and financial market stakeholders other than insurers, by conducting its own consultation on the review. This more general consultation will cover four main areas: long-termism and sustainability of insurers’ activities and priorities of the European framework; proportionality of the European framework and transparency towards the public; possibilities to improve citizens’ trust, to deepen the single market in insurance services and to enhance policyholder protection and financial stability; new emerging risks and opportunities (e.g. sustainability, technological developments, etc.) that may need to be addressed by the European framework. The results of the present consultation will complement the one resulting from EIOPA’s technical consultations. They will all feed into the European Commission review process of the Solvency II framework.”* Les mer [her](#).

Høring av ny strategi for digital finans i EU/ny fintech handlingsplan.

Høringsfristen løp ut 26. juni 2020. Denne høringen er forarbeidet til en planlagt meddelelse i 3. kvartal om en ny Fintech handlingsplan for de neste 5 årene. Kommisjonen understreket følgende i høringsdokumentet *“the Commission has identified the following four priority areas to spur the development of digital finance in the EU: i) ensuring that the EU financial services regulatory framework is fit for the digital age; ii) enabling consumers and firms to reap the opportunities offered by the EU-wide Single Market for digital financial services; iii) promoting a data-driven financial sector for the benefit of EU consumers and firms; and iv) enhancing the digital operational resilience of the EU financial system.”* Denne høringen dekker punktene i) til iii). Punkt iv) er allerede dekket gjennom høringen om digital motstandsdyktighet i finanssektoren, som ble avsluttet tidligere i 2020. Se lenke [her](#).

Retail payment strategy for the EU

Høringsfristen løp ut 26. Juni 2020. Høring av nytt initiativ for å se på muligheter for å forbedre digitale og elektroniske betalingsinstrumenter. Kan lede til regelverksendringer i bl.a. e-pengedirektivet, betalingstjenestedirektivet (PSDII) og forordningen om grensekryssende betalinger. Kommisjonen presiserte i høringsdokumentet at *“The questionnaire is focused around four key objectives: i) Fast, convenient, safe, affordable and transparent payment instruments, with pan-European reach and “same as domestic” customer experience; ii) An innovative, competitive, and contestable European retail payments market; iii) Access to safe, efficient and interoperable retail payments systems and other support infrastructures; iv) Improved cross-border payments, including remittances, facilitating the international role of the euro.”* Se lenke til høringsdokumentet [her](#).

Endringer i direktivet for ikke-finansiell selskapsrapportering (Directive 2014/95/EU).

Høringsfristen løp ut 11. juni. Det forventes fremleggelse av et endringsforslag til det eksisterende direktivet i januar 2021. De antatt kommende endringene gjelder arbeidet med bærekraftig finansiering og økt ESG-rapportering. Kommisjonen skriver om høringen at *«The objective of the consultation activities is to gather data and stakeholder views for the review of the NonFinancial Reporting Directive. Specifically the consultation aims to: Gather the views of preparers, users, and other important stakeholders on different policy options, including the scope for cost reduction and simplification measures; Gather data that can be used to better assess the costs and benefits of different policy options; Gather additional knowledge about certain specific issues, in particular: the application of the materiality principle in non-financial reporting; the assurance of non-financial information; the knockon effect of the reporting requirements on SMEs in the value chain; and the role of sustainability rating agencies and data providers as intermediaries between preparers and users of non-financial information.»* Se lenke til høringsdokumentene [her](#).

Høring om en ny handlingsplan for bærekraftig finansiering.

Høringsfristen løp ut 15. juli 2020. Formålet er å følge opp og utvide virkeområdet av tiltakene sammenlignet med den første handlingsplanen for bærekraftig finansiering fra mars 2018.

Der den forrige handlingsplanen var incentivbasert og rettet inn mot å skape et ensartet definisjonsgrunnlag for hva som utgjør bærekraftige investeringer, er denne høringen mer rettet inn mot pliktregler og vurdering av klimarisiko. Høringen er delt inn i tre hovedgrupper med spørsmål: i) *Styrke det rettslige og fysiske rammeverket for bærekraftig finansiering, herunder mulige behov for tiltak innen rapportering, regnskap, revisjon, definisjoner, grønne obligasjoner, prospekter for grønne obligasjoner, infrastruktur i kapitalmarkedet og selskapsstyring. Formålet med å vurdere tiltak innen disse områdene er å bidra til at både finansielle og ikke-finansielle aktører tar bredere og mer langsiktige hensyn når de måler lønnsomhet.* ii) *Øke mulighetene for at enkeltindivider, selskaper og finansielle aktører kan bidra til bærekraftig finansiering, og* iii) *Klimarisiko. Kommisjonen har over det siste året vært klar på at det er nødvendig å forbedre klimarisikostyringen i det finansielle systemet. Dette er nødvendig både av hensyn til finansiell stabilitet, men også fordi bedre vurdering av klimarisiko i seg selv vil bidra til å gjøre det finansielle systemet grønnere.*

Høring av ny standard for grønne obligasjoner.

Høringsfristen løper ut 2. oktober 2020. Formålet er å følge opp anbefalinger fra den tekniske ekspertgruppen for bærekraftig finans og å gjøre markedet for grønne obligasjoner mer standardisert. Kommisjonen har uttalt om høringen at *“Bonds are one of the main instruments used for financing fixed assets in sectors related to energy and resource efficiency. For this reason, bond markets will continue to play an important role in reaching the EU’s environmental sustainability objectives, including enabling the transition to a climate neutral economy. While the green bond market is growing – annual issuances reached around EUR 225 billion in 2019 – green bonds remain a fraction of the overall bond market (less than 4% of the EU market as of 2019). There seem to be three main barriers for further growth of the current market: 1) Lack of agreement on definition of green. 2) Complex review procedure for green bonds 3) A lack of investable projects and assets.”* Les mer [her](#).

Regelverkssaker overført fra Juncker-Kommisjonen

Tabellen nedenfor gir en oversikt over ikke-ferdigstilte regelverksaker som ble overført fra Juncker-Kommisjonen.

En del planlagte prosesser for våren 2020 er forsinket som følge av Covid-19.

Rettsakter som ikke er ferdig behandlet ved tiltredelse VDL-Kommisjonen	COM	EP	Rådet	Trilog	Official Journal
L1 Reg (...) on the law applicable to the third-party effects of assignments of claims.	COM (2018) 96	✓	✗	✗	Ikke vedtatt
MiFID II L1 Dir (..) amending Dir 2014/65/EU on markets in financial instruments	COM(2018) 99	✓	✓	✓	Hører sammen med folkefinansieringsforslaget, Det gjenstår teknisk arbeid og endelige vedtak før publisasjon
Folkefinansiering til næringsdrivende L1 Reg on European Crowdfunding Service Providers (ECSP) for Business	COM (2018)113	✓	✓	✓	Det gjenstår teknisk arbeid og endelige vedtak før publisasjon
Misligholdte lån L1 Dir (..) on credit servicers, credit purchasers and the recovery of collateral. UNNTATT – title V- inndrivelse av sikkerhet	COM (2018)135 DELT OPP	✗	✓	✗	Ikke vedtatt. Inndrivelse av sikkerhet (title V i forslaget) er skilt ut i eget spor.
Misligholdte lån TITLE V Accelerated Extrajudicial Collateral Enforcement (AECE mechanism) of L1 Dir (..) on credit servicers, credit purchasers and the recovery of collateral	COM (2018)135 DELT OPP EP: 2018/0063B (COD)	✗	✓	✗	Ikke vedtatt. Inndrivelse av sikkerhet (title V i forslaget) er skilt ut i eget spor.

Motorvognforsikringsdirektivet L1 Dir (..) amending Directive 2009/103/EC of the European Parliament and the Council of 16 September 2009 relating to insurance against civil liability in respect of the use of motor vehicles, and the enforcement of the obligation to ensure against such liability	COM (2018)336	✓	✓	✗	Ikke vedtatt
EMIR CCP Recovery and Resolution L1 Reg (..) on a framework for the recovery and resolution of central counterparties and amending Regulations (EU) No 1095/2010, (EU) No 648/2012, and (EU) 2015/2365	COM (2016)856	✓	✓	✓	Det gjenstår teknisk arbeid og endelige vedtak før publikasjon
Sovereign bond backed securities L1 Reg on sovereign bond-backed securities	COM (2018)339	✓	✗	✗	Ikke vedtatt
Skattetransparens for mellommenn - L1 Dir (..) amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of income tax information by certain undertakings and branches (Public CBCR)	COM (2016)198	✓	✗	✗	Ikke vedtatt
Bankunionen - EDIS (antatt ikke EØS-relevant) - L1 Reg. (...) amending Regulation (EU) 806/2014 in order to establish a European Deposit Insurance Scheme	COM (2015)586	✗	✗	✗	Ikke vedtatt

Ny leder for det europeiske banktilsynet, EBA

François-Louis Michaud er ny administrerende direktør i det felleseuropeiske banktilsynet EBA. Han tiltrådte stillingen 1. september 2020. Plenumsrådet i Europaparlamentet godkjente 8. juli kandidaturet etter at den økonomiske komiteen ECON hadde forkastet Michaud med en stemmes margin. Bakgrunnen for ECONs votering var at det ikke parallelt var nominert en kvinnelig kandidat og mangelen på kvinner i ledelsen i EBA. Flere parlamentarikere har tatt til orde for at Kommisjonen må sørge for at Europaparlamentet i fremtiden skal kunne velge mellom flere kandidater, ikke bare godkjenne eller forkaste en prioritert kandidat. Michaud kommer til stillingen i EBA fra den europeiske sentralbanken (ECB). EBAs pressemelding er tilgjengelig [her](#).

Skatt

Bidrag fra Erik M. Larsen, Finansdepartementet

Europakommisjonens skattepakke med forslag til nye tiltak

Kommisjonen la 15. juli 2020 frem en [pakke](#) med forslag til nye tiltak på skatteområdet som skal bidra til Europas økonomiske gjenoppbygging og vekst. Det overordnede mål er «Fair and Simple Taxation», og den fremlagte pakken skal bl.a. styrke kampen mot skattesvindel og skatteunndragelser, hindre urimelig skattekonkurransen og øke åpenheten. I tillegg vektlegges forenklinger for å skape bedre rammebetingelser for næringslivet i EU.

Den fremlagte skattepakken består av tre separate initiativer, men som henger sammen og derfor må ses i en helhet. Se figuren nedenfor.

Securing prosperity through fair taxation

Fair taxation is crucial in helping the EU economy bounce back. The Tax Package will make taxation simpler, fairer and better adapted to the modern world, while supporting the fight against tax fraud and avoidance.

©European Union 2020

De tre initiativene er:

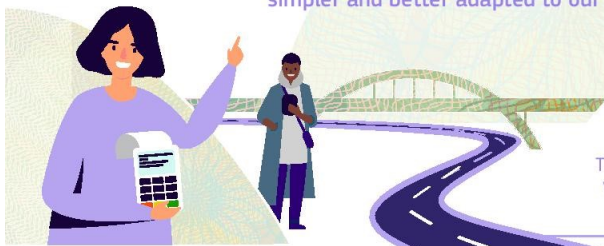
- Melding med overskriften «An Action Plan for fair and simple taxation supporting the recovery strategy», se [her](#). Skattehandlingsplanen inneholder 25 tiltak som skal gjøre beskatning mer rettferdig, enklere og bedre tilpasset den moderne økonomien i de kommende årene. I [vedlegget](#) til meldingen er det satt opp en tidsplan (2020-2023) for de ulike tiltakene. Tiltakene retter seg mot forenklinger på alle trinn (registrering, rapportering, betaling, kontroll mv.). Tiltakene skal hjelpe medlemslandene ved bruk av ny teknologi til å styrke bekjempelsen av skattesvindler, forbedre etterlevelsen av regelverket og redusere de administrative kostnadene. I figuren nedenfor kan man se hva noen av disse foreslåtte tiltakene retter seg inn mot.
- Forslag om endringer i Rådskonklusjon 2011/16/EU om administrativt samarbeid på skatteområdet (DAC), se [her](#). Kommisjonen foreslår en utvidelse av direktivets anvendelsesområde ved innføring av automatisk utveksling av opplysninger mellom medlemslandenes skattemyndigheter om inntekter generert av selgere på digitale plattformer. Forslaget styrker også det administrative skattesamarbeidet ved å presisere eksisterende regler på andre områder i direktivet. Disse forslagene (DAC7) skal videreføre og styrke det administrative skattesamarbeidet mellom medlemslandene, og må ses som en oppfølging av tidligere endringer (DAC2-DAC6). Det tyske formannskapet forventes å prioritere DAC7-forslaget.
- Melding «on Tax Good Governance in the EU and beyond», se [her](#). Meldingen om god skatteforvaltning legger vekt på å fremme rettferdig beskatning og slå ned på skadelig skattekonkurrans, både i EU og internasjonalt. I meldingen tas det til orde for en reform av EUs atferdskodeks «on Business Taxation». Kommisjonen inviterer medlemslandene til å starte en diskusjon om en ambisiøs reform av kodeksen og vil arbeide sammen med medlemslandene for å utarbeide en konkret plan om en slik reform. Kommisjonen foreslår videre bl.a. i meldingen forbedringer av EUs liste over ikke-samarbeidende skattejurisdiksjoner.

Den fremlagte skattepakken utgjør en viktig del av EUs skatteagenda for de kommende årene. Av andre viktige initiativer som Kommisjonen har varslet tidligere, kan nevnes at Kommisjonen i løpet av inneværende år vil legge frem en «Action Plan for Business Taxation for the 21st century». Kommisjonen arbeider dessuten bl.a. med en revisjon av energiskattedirektivet.

Tax Action Plan for Fair and Simple Taxation Supporting the EU's recovery

25 new initiatives to make taxation fairer, simpler and better adapted to our digital world.

Facilitating trade in goods and services in the EU

The Commission will propose amending the VAT Directive to move towards a single EU VAT registration system.

Digital-friendly VAT rules

The Commission will modernise VAT rules to ensure they are fit for the online platform economy.

Modern VAT rules for financial services

The Commission will update VAT rules on financial services, taking into account the rise of the digital economy.

Clear tax residency rules

The Commission will clarify tax residency rules for cross-border EU workers.

Tackling VAT fraud head-on

To fight VAT fraud and help compliant businesses, the Commission will support Eurofisc to improve the use of technology and information sharing between Member States.

Fair taxation is the springboard that will help our economy bounce back.

15 July 2020

©European Union 2020

Utsettelse av virkningstidspunktet for de nye merverdiavgiftsreglene ved e-handel som følge av Covid-19

Kommisjonen fremmet 8. mai 2020 forslag om at reglene i den vedtatte e-handelspakken (VAT e-commerce package) hvor virkningstidspunktet var satt til 1. januar 2021, i stedet skal ha 1. juli 2021 som virkningstidspunkt. Se [her](#) på Kommisjonens hjemmeside. Om begrunnelsen se [COM\(2020\) 198 final](#) hvor det bl.a. ble uttalt (side 1-2):

“The date of application of the major part of this comprehensive package of legislation on modernising VAT for cross-border B2C e-commerce (“VAT e-commerce package”) was fixed to be 1 January 2021, allowing Member States sufficient time to adapt their legislation and IT systems.

The Commission presented a state of play of the readiness of Member States on 14 February 2020, whereby most Member States confirmed that they would be in a position to apply the rules by due date. Two Member States raised concerns and requested a postponement for the entry into application by one year or more. The Commission offered assistance to those Member States encountering difficulties in order to help them overcome these hurdles and remained confident that Member States would be ready by 1 January 2021.

However, due to the unforeseen outbreak of the COVID-19 crisis and its major impact, Member States had to shift priorities and re-allocate resources from the implementation of the VAT e-commerce package to fighting this pandemic. Therefore, other Member States cannot guarantee anymore to be able to finalise the preparatory work to apply the new rules by 1 January 2021, including a timely transposition of the aforementioned Directives into national law. The IT system at national level required to implement the rules laid down in the VAT e-commerce Directives seriously risks to be delayed and thus jeopardises several Member States to be ready to apply the new rules as of 1 January 2021. Similar concerns were raised by key economic operators, especially postal and courier operators, who urged the Commission to postpone the date of application of the VAT e-commerce package by 6 months due to the COVID-19 crisis.

The Commission held a meeting with Member States on 24 April 2020 to assess their readiness to apply the new rules as of 1 January 2021. The majority of Member States still confirmed to be ready to apply them on time, but stressed that the provisions on the functioning of the VAT e-commerce package are based on the principle that all Member States should be in a position to apply them correctly and would therefore be ready to support a postponement not exceeding 6 months.

Taking into account the above, the objective of this proposal is to postpone the 1 January 2021 date of application of the amendments set out in Council Directive (EU) 2017/2455 and Council Directive (EU) 2019/1995 by six months. The new date of application shall thus be 1 July 2021. A postponement of six months is suggested,

because the delay should be kept as short as possible to minimise additional budgetary losses for Member States.”

Som det fremgår av Rådets [pressemelding](#) av 24. juni 2020 kom medlemslandenes EU-ambassadører frem til en enighet om en utsettelse av virkningstidspunktet til 1. juli 2021. Etter skriftlig prosedyre ble det fattet formelt vedtak i Rådet den 20. juli 2020, se ovennevnte pressemelding og [her](#).

Rådskonklusjoner om administrativt samarbeid på skatteområdet – utsettelse av visse tidsfrister som følge av Covid-19

Kommisjonen fremsatte 8. mai 2020 [forslag](#) om endringer av Rådskonklusjon 2011/16/EU for å imøtegå behovet for utsettelse av visse tidsfrister for innberetning og utveksling av opplysninger på skatteområdet som følge av Covid-19.

Rådet vedtok 24. juni 2020 endringer i direktivet om administrativt samarbeid på skatteområdet (DAC). Se Rådets [pressemelding](#) og [Rådskonklusjon \(EU\) 2020/876](#).

Endringene av DAC-direktivet gir medlemslandene muligheter til å utsette frister knyttet til opplysninger om finansielle konti (DAC2) og opplysninger om grenseoverskridende arrangement (DAC6). Om de nærmere detaljer se selve endringsdirektivet.

Energibeskatning

Energiskattedirektivet (2003/96), som gir regler for beskatning av energiprodukter brukt til drivstoff, oppvarming og elektrisitetsproduksjon er under revisjon. I forbindelse med dette revisjonsarbeidet har Kommisjonen en pågående høring, se nærmere ([her](#)) på Kommisjonens hjemmeside. Høringsfrist er 14. oktober.

Særlige regler for alkohol og alkoholholdige drikkevarer

Den 24. juni 2020 kom medlemslandenes EU-ambassadører frem til en foreløpig enighet – med forbehold om Rådets ytterligere bekreftelse – om en modernisering av EUs felles særlige regelverk for alkohol og alkoholholdige drikkevarer.

Bakgrunnen er Kommisjonens direktivforslag av 25. mai 2018 om endringer i Rådskonklusjon 92/83/EØF om harmonisering av særlige regelstrukturen for alkohol og alkoholholdige varer. Den 30. juli ble det enighet i Rådet om dette regelverket, se pressemelding [her](#).

Rådskonklusjoner om særlige avgifter på bearbeidet tobakk

Etter skriftlig prosedyre vedtok Rådet 1. juni 2020 [rådskonklusjoner](#) om avgiftsstrukturen og avgiftssatsene på bearbeidet tobakk. Disse rådskonklusjonene ble godkjent som en oppfølging av Kommisjonens [evaluering](#) 10. februar 2020 av direktivet om særlige avgifter på bearbeidet tobakk (Rådskonklusjon 2011/64/EU).

Direktivet regulerer særavgiftsstrukturen og –satsene på bearbejdet tobakk. Direktivet definerer og klassifiserer en rekke forskjellige bearbejdede tobakksvarer og fastsetter rammene for EU-landenes tobakksavgiftsstruktur og minimumssatser.

Rådskonklusjonene lister opp ulike utfordringer med gjeldende direktiv, herunder knyttet til direktivets minimumssatser og anvendelsesområdet mv. Rådskonklusjonene oppfordrer Kommisjonen om å fremsatte forslag om regelverksendringer som adresserer de utfordringer som er identifisert i konklusjonene.

Skatterapport til Det europeiske råd

Etter skriftlig prosedyre godkjente Rådet den 16. juni 2020 en [skatterapport](#) til Det europeiske råd. Rapporten gir en oversikt over status i arbeidet med de viktigste skattesakene på EU-nivå under det kroatiske formannskapet og de resultater som er oppnådd i denne perioden.

Til tross for de hindringer som Covid-19 pandemien har medført, fortsatt arbeidet under det kroatiske formannskapet med en rekke viktige saker på skatteområdet. Blant annet vedtok Rådet nye regler om innhenting og utveksling av betalingsopplysninger som skal gjøre det lettere å avdekke merverdiavgiftssvindler knyttet til grenseoverskridende e-handelstransaksjoner. Rådet vedtok også forenklete merverdiavgiftsregler for små virksomheter. Videre ble det blant annet vedtatt rådskonklusjoner om den videre utvikling av det administrative samarbeidet på skatteområdet. Diskusjonene om de skattemessige utfordringene i en digitalisert økonomien fortsatte også under det kroatiske formannskapet. For nærmere status i arbeidet med de ulike skattesakene se selve rapporten.

Rapport fra Code of Conduct-gruppen om selskapsskatt

Etter skriftlig prosedyre godkjente Rådet den 16. juni 2020 [rapporten](#) fra arbeidsgruppen «Code of Conduct for Business Taxation». Rapporten gir en oversikt over gruppens arbeid første halvdel 2020 under det kroatiske formannskapet. Det ble også vedtatt [rådskonklusjoner](#).

Rapporten er en oppfølging av ECOFINs konklusjoner fra desember 2015 og mars 2016 om rapportering fra gruppens arbeid hver sjette måned.

Europaparlamentet – nedsettelse av et underutvalg med ansvar for skattespørsmål

Europaparlamentet besluttet 18. juni 2020 å opprette et underutvalg på 30 medlemmer med ansvar for skatterelaterte spørsmål, herunder bekjempelse av skattesvindler og skatteunndragelser. Se nærmere [her](#).

Europakommisjonen ønsket opprettelsen av underutvalget velkommen, se [her](#).

Økonomikommisær Paolo Gentiloni uttalte følgende i den forbindelse:

«The European Parliament has for many years been an essential partner of the Commission in the fight against tax fraud and tax evasion. I am certain that this new

subcommittee will become a key forum to take forward that fight, in the interest of honest citizens and businesses throughout Europe. I look forward to maintaining our excellent collaboration with the European Parliament by continuing to regularly update MEPs on the progress in the EU's tax agenda, our shared priority.»

Eurogruppen

Valg av ny leder til Eurogruppen

Paschal Donohoe er valgt som ny leder av Eurogruppen. ©European Union

Irlands finansminister, Paschal Donohoe, ble 9. juli valgt til ny leder av Eurogruppen etter at Mario Centeno valgte å trekke seg fra stillingen. Donohoe, som kommer fra sentrum-høyrepartiet Fine Gael, er finanspolitisk konservativ, men har samtidig støttet opptak av EU-lån og tilskudd til medlemsland for gjenoppbygging etter koronakrisen. Den nye lederen av Eurogruppen mottok flest stemmer i finalerunden mot Spanias økonomiminister Nadia Calviño fra sentrum-venstre. Luxembourgs Pierre Gramegna, som også var kandidat da Centeno ble valgt i januar 2018, falt ut etter første avstemningsrunde.

Paschal Donohoes formannskapsperiode, som er på 2½ år, startet 13. juli 2020.

Forsterket overvåking av Hellas

Skrevet av Bjarne Stakkestad, Finansdepartementet

Det økonomiske tilpasningsprogrammet for Hellas ble avsluttet 20. august 2018. Landet er nå underlagt en såkalt forsterket overvåking for løpende å kontrollere at myndighetene holder seg strengt til avtalen om å fullføre reformer iverksatt under programmet og ikke reversere vedtatte reformer. I tillegg er Hellas pålagt å holde et rentekorrigert budsjettoverskudd

(primæroverskudd) på 3,5 pst. av BNP i perioden 2018-22. Forsterket overvåking innebærer at EU-institusjonene og IMF gjennomfører kvartalsvis gjennomgang (mot normalt hver sjettemåned).

De kvartalsvise gjennomgangene vil være grunnlaget for Eurogruppens vurdering av om ytterligere gjeldslettelse gjennom tilbakeføring av ECBs og sentralbankenes gevinster på kjøp av gresk offentlig gjeld under statsgjeldskrisen (SMP og ANFA) samt annullering av opptrappingen av rentemarginen på EFSF (forløperen til ESM som euroområdetets krisefinansieringsmekanisme) faktisk skal finne sted. Forutsatt at Hellas har oppfylt forpliktelsene, har Eurogruppen lagt opp til å gi lettelse som utgjør opp mot 1 milliard euro hvert halvår i perioden 2018-22.

EU-institusjonene og IMF hadde konsultasjoner med greske myndigheter 8. og 23. april. Møtene foregikk virtuelt og færre interessenter enn vanlig ble kontaktet. Europakommisjonens rapport er datert 20. mai.

Av rapporten fra den sjettemånedige gjennomgangen etter programavslutningen fremgår det at Hellas har reagert raskt for å redusere smittespredningen fra koronaviruset. Dette har ført til betydelig reduksjon i økonomisk aktivitet. Kommisjonen anslår et BNP-fall på 9,7 pst. i år før en oppgang på 8 pst. neste år. Arbeidsledigheten ventes å stige til 20 pst. i år for så å falle til under 17 pst. i 2021, dvs. marginalt under 2019-nivået.

Den økonomiske nedturen og tiltakene for å støtte husholdninger og bedrifter har ført til kravet om et rentekorrigert budsjettoverskudd på minst 3,5 pst. av BNP, som er nådd med god margin de siste fire årene, ikke oppnås i år. Primærbalansen ventes å snu til -3½ pst. av BNP før et lite overskudd igjen neste år. Den offentlige gjelden som andel av BNP ventes å øke fra 177 pst. av BNP i 2019 til 196 pst. i år før den avtar til 183 pst. av BNP i 2021.

Samlet sett er Kommisjonen positiv til sentrum-høyre-regjeringens økonomiske politikk og gjennomføring av reformer, som arbeidsmarkedsreformer, privatisering og en mer næringslivsvennlig politikk. Samtidig pekes det på reformer som er underveis, men med behov for fortsatt innsats. Dette gjelder blant annet 1) å følge opp tidligere avtale om å avvikle statens innenlandske restanser til husholdninger, bedrifter, kommuner mv., 2) å iverksette tiltak for å få opp nivået på offentlige investeringer (som ikke når målene satt i budsjettet) for å unngå ytterligere erodering av Hellas' vekstpotensial, 3) å ytterligere redusere mengden misligholdte banklån og 4) slutføre privatiseringer. EU-institusjonene oppfordrer den greske regjeringen til å sette ny fart i reformarbeidet når de særlige omstendighetene som følge av koronakrisen er over. Hellas har utarbeidet en liste med reformer som da skal få fart på økonomien, som offentlige investeringer, utdanning, reformer i rettsvesenet og offentlig forvaltning.

Eurogruppen berømmet i sitt møte 11. juni den greske regjeringen for den raske responsen i møte med koronapandemien, både for å redusere smitte og treffe økonomiske støttetiltak. Regjeringens forpliktelse til å gjennomføre avtalte reformer og planer om ytterligere reformer med sikte på å få ny fart i økonomien ble ønsket velkommen. Særlig fremhevet Eurogruppen arbeidet med privatisering, sosial velferd, arbeidsmarkedet og offentlig forvaltningsvirkemåte. Ministrene uttrykte samtidig forståelse for forsinkelser i reformgjennomføring som følge av koronapandemien, ikke minst når det gjelder reformer i finanssektoren. Eurogruppen ba om at reformer i insolvensregelverket for selskaper og styrking av skatteinnkrevningen må prioriteres høyt fremover.

Eurogruppen konkluderte med at Hellas hadde oppfylt kravene til reformer slik at neste transje – denne gangen på 748 mill. euro - i gjeldsletteavtalen kan iverksettes etter at de nasjonale prosedyrene i de øvrige eurolandene er gjennomført. Gjeldsletten ble endelig vedtatt 7. juli.

Bulgaria og Kroatia inn i ERM II

Skrevet av Bjarne Stakkestad, Finansdepartementet.

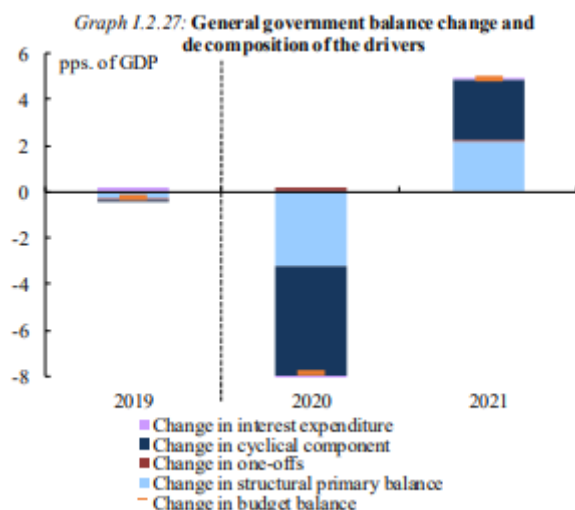
EUs fattigste og tredje fattigste land, Bulgaria og Kroatia, fikk i møter med finansministrene i euroområdet og Danmark (langvarig ERM II-medlem, men med permanent unntak fra å innføre euro) 10. juli klarsignal til å delta i ERM II. ERM II er venterommet for innføring av euro. Det ble ikke avtalt hvor lenge de to landene må oppholde seg i venterommet før innføring av euro som valuta, men normalt vil det ta om lag to år. Beslutningene kom etter at konvergensrapporter fra Europakommisjonen og Den europeiske sentralbanken (ECB) viste at landenes økonomi er tilstrekkelig synkronisert med euroområdets og at landene har gjennomført tiltak blant annet mot hvitvasking, vedtatt nye insolvenslover og regler for styring av statsselskaper. Et avgjørende kriterium for innføring av euro er at valutakursene, som er blitt låst mot euro, ikke må svinge med mer enn 15 pst, og særlig at valutaen ikke må devalueres. Myndighetene i de to landene må videre føre en sunn økonomisk politikk med sikte på å bevare økonomisk og finansiell stabilitet og samtidig oppnå en høy grad av bærekraftig økonomisk konvergens. Konkret innebærer dette at kriterier for bærekraftige offentlige finanser, inflasjon og rentenivå skal oppfylles. Samtidig skal arbeidet mot hvitvasking samt styrking av insolvensregelverk og styringen av statsselskaper fortsette. Bulgaria og Kroatia vil delta i bankunionen og ECBs bankovervåkning fra oktober i år.

Europeisk økonomi

Stabilitets og vekstpakten

Tiltakene for å begrense Covid-19 bidrar til nedgang i produksjon og sysselsetting og dermed en sterk svekkelse i offentlige budsjetter. I Kommisjonens vårprognose (siste prognose med anslag for statsfinansene) ble budsjettunderskuddet i euroområdet anslått å øke fra 0,6 pst. av BNP i 2019 til 8½ pst. i 2020, se figur 1. Om lag 60 pst. av denne svekkelsen kan henføres til automatiske stabilisatorer, dvs. økte regelstyrte utgifter og reduserte skatte- og avgiftsinntekter som direkte følger av den lavere aktiviteten. Den resterende svekkelsen skyldes i hovedsak såkalte diskresjonære utgifter, dvs. vedtatte økte utgifter i forbindelse med tiltak for å bekjempe Covid-19. Prognosen innebærer videre at underskuddet reduseres til 3½ pst. av BNP i 2021 og at forbedringen fra 2020 er noenlunde likelig fordelt mellom automatiske stabilisatorer og at tiltak for å bekjempe Covid-19 fases ut.

Figur 1:

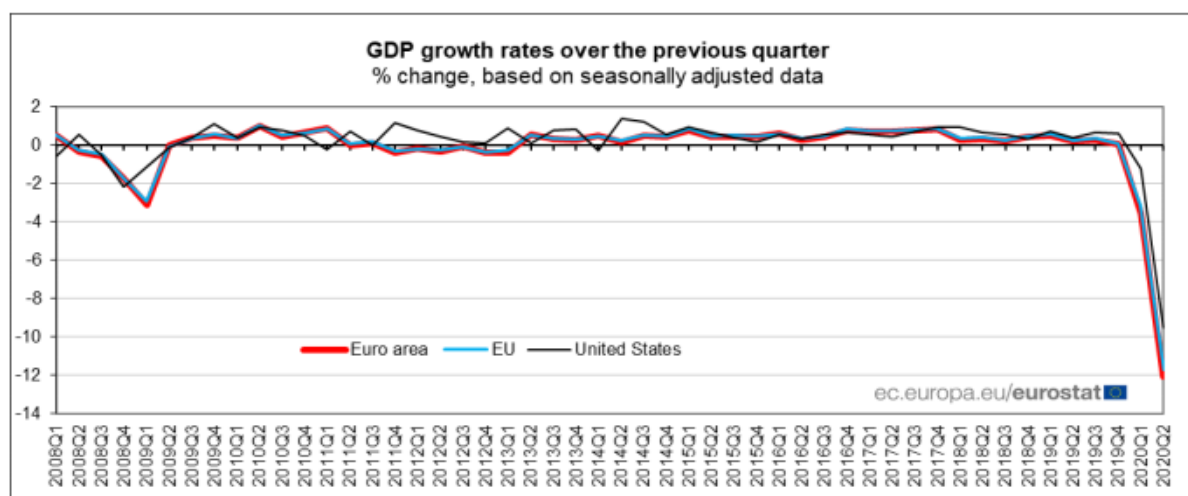
Stabilitets- og vekstpaktens budsjettregelverk legger begrensninger på landenes offentlige budsjetter basert blant annet på budsjettunderskudd, offentlig gjeld og den økonomiske situasjonen. Stabilitets- og vekstpakten gir mulighet for å suspendere disse begrensningene i særskilte tilfeller. Med utgangspunkt i den sterke svekkelsen av økonomien er budsjettregelverket suspendert for inneværende år. I flere intervju har Europakommisjonens visepresident Valdis Dombrovskis, gått langt i retning av å si at suspensjonen også vil bli videreført i 2021.

Den pågående revisjonen av Stabilitets- og vekstpakten som var planlagt ferdigstilt i 2020, vil trolig bli noe forsinket som følge av usikkerheten knyttet til utviklingen i Covid19.

EU-økonomien sterkt påvirket av Covid-19

Verdiskapingen i EU er sterkt påvirket av tiltakene for å begrense Covid-19. Effekten var særlig sterk i 2. kvartal, og bruttonasjonalproduktet (BNP) i euroområdet falt med hele 12,1 pst. fra 1. kvartal etter en nedgang på 3,6 pst. foregående kvartal ([her](#)), se figur 2. For EU som helhet var nedgangen hhv. 11,7 pst. og 3,2 pst. En så stor nedgang i verdiskapingen i EU har ikke tidligere vært registrert. Det er imidlertid stor variasjon mellom medlemslandene. Nedgangen i andre kvartal var sterkest i Spania (18,5 pst.) og Ungarn (14,5 pst.) og minst i Finland (3,2 pst.) og Litauen (5,1 pst.).

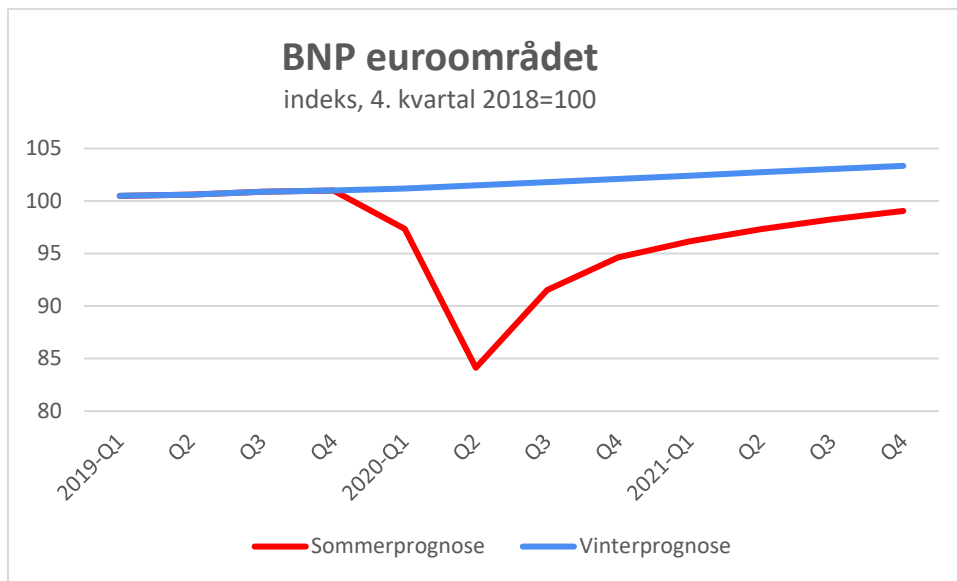
Figur 2:

I Kommisjonens sommerprognose fra juli ([her](#)) legges det blant annet til grunn at andre kvartal i år er bunnivået for BNP og at veksten tar seg opp gjennom andre halvår, se figur 3. For euroområdet gir det en nedgang i BNP på 8,7 pst. fra 2019 til 2020 og en oppgang på 6,1 pst. for neste år. For inneværende år er vekstutsiktene noe svekket sammenliknet med Kommisjonens vårprognose. De seneste anslagene innebærer at BNP ved utgangen av 2021 vil ligge om lag 2 pst. under nivået ved utgangen av 2019 og vel 4 pst. under anslaget fra Kommisjonens vinterprognose (februar).

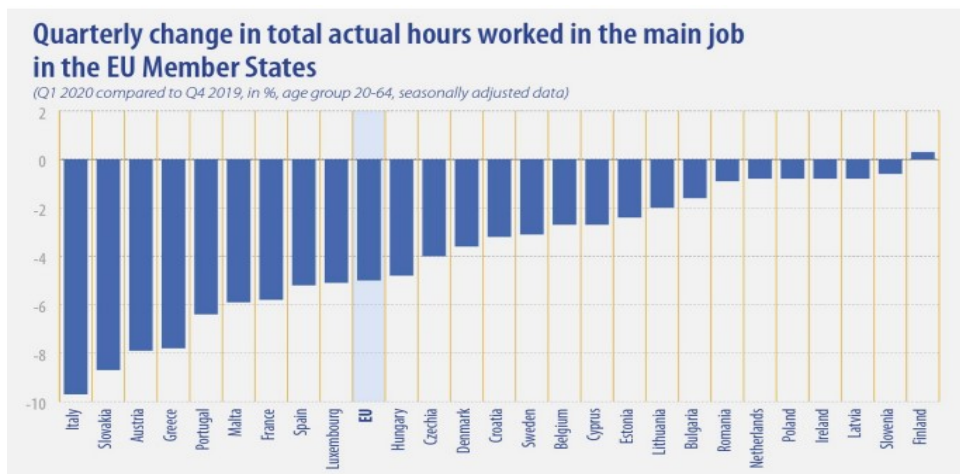
Kommisjonen understreker at usikkerheten i anslagene er svært stor og i hovedsak på nedsiden. Arbeidsmarkedet kan vise seg å være mindre fleksibelt enn antatt og likviditetsproblemer kan utvikle seg til solvensproblemer for mange virksomheter. Kommisjonen peker også på økt omfang av proteksjonisme og redusert bruk av globale produksjonsskjeder som usikkerhetsfaktorer. Anslagene forutsetter at det ikke blir en ny bølge med smitte og at tiltakene mot smitten fortsatt reduseres fremover. På den positive siden trekker Kommisjonen frem at en vaksine mot koronaviruset hurtig kan bli klar.

Figur 3:

Den svake produksjonen gjenspeiler seg i arbeidsmarkedet. Sysselsettingen i euroområdet (personer) falt med 2,8 pst. i andre kvartal etter en nedgang på 0,2 pst. kvartalet før. Arbeidsledigheten kom i juli opp i 7,9 pst. i euroområdet mot 7,7 pst. måneden før. Kommisjonen viser til at tall for både sysselsatte personer og arbeidsledige basert på utvalgsundersøkelse ikke nødvendigvis gir et dekkende bilde på situasjonen i arbeidsmarkedet. Kommisjonen har derfor utarbeidet alternative mål for situasjonen i arbeidsmarkedet som foreløpig bare dekker 1. kvartal i år. Et alternativ til sysselsatte personer er utførte timeverk ([her](#)). Denne statistikken viser et fall på 5 pst. i første kvartal i år for EU-området som helhet, se figur 4, mens sysselsatte personer avtok med 0,2 pst. i det samme kvartalet. Nedgangen i utførte timeverk var størst i Italia (9,7 pst.) mens Finland hadde en svak oppgang (0,2 pst.)

Figur 4:

Konsumprisene i euroområdet var i august i år 0,2 pst. lavere enn ett år tidligere ifølge Eurostats flashestimat mot en prisoppgang på 0,4 pst. måneden før ([her](#)). Prisen på energi falt med nesten 8 pst., se figur 5. Euroen er styrket med vel 7 pst. mot amerikanske dollar det siste året og bidrar også til den svake prisutviklingen i euroområdet. Mens både Tyskland og Frankrike hadde om lag prisstabilitet det siste året til august var den en nedgang på ½ pst. i både Italia og Spania.

Figur 5:

